

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Cod. Biblia sacra (omisso Psalterio)

Biblia sacra (omisso Psalterio) - Lichtenthal 13

Lichtenthal (?), [um 1300]

Amos

[urn:nbn:de:bsz:31-35330](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-35330)

H

minoremq; testat. Ipse ceruit fictore
locuste. & stantem dñm sup murum
litum uel adamantinū: & uncinū
pomoz attrahentē. supplicū peccato
rū & famem in trā. n̄ famem panis
neq; sitim aque s; audiendi uerbū
dñi. Non dixit uerba s; uerbū. A
mos v̄ interpretat onustus. Hic amos
spūali grā plenus pphetavit inter cetos
pphas. Non enī ipse solus erat pphes.
s; etiā alij. Esse quippe n̄ poterat pphes.
n̄ pastor ante fuisset. Qui etiā tuba
sua clangit p singulos dies: erudiens
& docens in ecclā. In ueritate enī uox
omniū pphaz tamquam tuba spūalis
est: predicans in ecclā scdm qd scriptū
est. Ascende in montē excelsum tu qui
euglizas syon: & exalta uocem tuam.
Hic amos ppha n̄ fuit pat̄ ysaie pphes.
quamq; & ille ppha extiterit. Nam
aliis litteris ille aliis iste apud hebreos
scribit̄: que differentia litteraz apud
latinos n̄ habet̄. Et ille fortis ub̄ rob̄
tus. hic uero auulsus interpretat̄: q̄
locutus est contra decem trib̄ que p
ydolatriam a cultura dei uel a regno
dauid erant auulse. Fuit aut̄ cognatio
eī ex oppido thecūe qd̄ sex miliarib̄ a
bethleem distat: curans greges peco
rū in latitudine campoz qui sunt
pximi oppido thecūe. in quib̄ humi
arido atq; harenoso nichil omnino fru

gum gignit: s; uberrimis pascais
habundant. Et ideo cuncta sunt
pastorib̄ plena: quia sterilitas trē
compensat̄ pecoz multitudine. Ex
hoc numero pastorū fuit amos impit̄
sermone: s; plenus sc̄ia. Pphetavit
aut̄ eisdem tempib̄ quib̄ iohel nam
ionas osee ysaas. S; aliquantulum
exorsus est pphare ante q̄ ysaas. Na
xime aut̄ contra decem trib̄ locutus ē:
pauca de duab̄ interserens. Hunc ab
latū de numero pastorū misit dñs ut
in samaria ppharet: quē amasias sa
cerdos frequent̄ plagis afflixit. Tandē
fili' eī ozias uecte p tympora transiit.
Post hec semiuuuis in terrā suā euec
t̄: post aliquot dies dolore uulnis
expirauit: sepultusq; est cū patrib̄
suis. **Explicit plogus. Incip̄ amos ppha**

Uerba a
mos q̄ fuit
in pastoralib̄
thecūe que
uidit super
isrl̄ in dieb̄
ozie regis iu
da: & in dieb̄
ueroboam filij ioas regis isrl̄. ante du
os annos tremotus. Et dixit. Dñs
de syon rugiet: & de ierlm̄ dabit uo
cem suā. Et luxerunt speciosa pas
torū: & exsiccatus est uertex carmeli.

Moys.

Hec dicit dñs. **S**up trib' scelerib' damasti & sup quatuor ñ conuertam eū: eo qđ tritauerunt in plaustris ferreis galaad. **E**t mittam ignē in domū azabel: & deuorabit edes benadab. **E**t conteram uectem damasci: & disperdam habitatores de campo ydoli: & tenentē sceptrū de domo uoluptatis: & transferet' ppls syrie cyrenen dicit dñs. **H**ec dicit dñs dñs. **S**up trib' scelerib' gaze & sup quatuor ñ conuertā eū: eo qđ transtulerit captiuitatē pfectam ut concluderet eā in idumēa. **E**t mittā ignē in murū gaze: & deuorabit edes ei'. **E**t disperdam habitatores de azoto: & tenentem sceptrū de astalone. **E**t conuertam manū meā sup accaron: & pibunt reliquie phylistinoy dicit dñs. **H**ec dicit dñs. **S**up trib' scelerib' tyri & sup quatuor ñ conuertā eū: eo qđ concluderunt captiuitatē pfectam in idumēa: & ñ sunt recordati fedetis fratru'. **E**t mittā ignē in murū tyri: & deuorabit edes ei'. **H**ec dicit dñs. **S**up trib' scelerib' edom & sup quatuor ñ conuertā eū: eo qđ psecutus sit in gladio frēm suū. & uiolauerit mīam ei': & tenuerit ultra furozē suū: & indignationē ei' seruauit usq; in finem. **M**ittā ignē in theman: & deuorabit edes bolre. **H**ec dicit dñs.

Sup trib' scelerib' filioy ammon & sup quatuor ñ conuertā eū: eo qđ disseuerit pregnantes galaad. ad dilatandū terminū suū. **E**t succendam ignem in muro rabath: & deuorabit edes ei' in ululatu in die belli: & in turbine in die cōmotionis. **E**t ibit melchon in captiuitatē ipse & principes ei' simul: dicit dñs. **II.** **H**ec dicit dñs. **S**up trib' scelerib' moab & sup quatuor ñ conuertam eū: eo qđ incenderit ossa regis idumee usq; ad cinerem. **E**t mittam ignē in moab: & deuorabit edes carioth: & moriet' in sonitu moab i clamore tube. **E**t disperdam iudicē de medio ei': & omēs principes ei' interficiam cū eo dicit dñs. **H**ec dicit dñs. **S**up trib' scelerib' iuda & sup quatuor ñ conuertā eū: eo qđ abiecerit legem dñi. & mandata ei' ñ custodierit. **D**ecerunt enī eos ydola sua: post que abierant patres eoy. **E**t mittā ignē in iuda: & deuorabit edes ierlm. **H**ec dicit dñs. **S**up trib' scelerib' isrl' & sup quatuor ñ conuertam eū: p eo qđ uendiderit p argento iustū: & pauperem p calciamentis. **Q**ui conterūt sup puluerem terre capita patrum: & uia humiliū declinant. **E**t fili' accipit ei' recunt ad puellam ut uiolarent nomen scāi meū: & sup uestim

tis pigneratis accubuerunt iuxta omne altare: et vinum dampnatorum bibebant in domo dei sui. Ego autem exterminavi amorreum a facie eorum: cuius altitudo quasi cedrorum: et fortis ipse quasi quercus. Et contrivimus fructum eius desuper: et radices eius subter. Ego sum qui ascendere vos feci de terra egypti et eduxi vos in deserto quadraginta annis: ut possideretis terram amorreum. Et suscitavi de filiis vestris in prophetas: et de iuvenibus vestris in nazareos. Numquid non ita est filius israel dicit dominus. Et propheta- batis nazareis vinum: et prophetis manda- batis dicentes: ne prophetetis. Ecce ego stridam super vos: sicut stridit plaus- trum onustum feno. Et prohibet fuga a veloce: et fortis non obtinebit virtutem suam: et robustus non salvabit animam suam. Et tenens arcum non stabit: et velocis pedibus suis non salvabitur. Et ascensor equi non salvabit animam suam: et robustus corde inter fortes fugiet nudus in die illa dicit dominus. **III.**

Audite verbum quod locutus est dominus super vos filii israel: super omni cognatione quam eduxi de terra egypti dicit dominus. Tantummodo vos cognovi ex omnibus nationibus terre: et tunc visitabo super vos omnes iniquitates vestras. Numquid ambulabunt duo pariter nisi convenierit eis. Numquid rugiet leo in saltu

non habuerit pradam. Numquid dabit catulus leonis vocem de cubili suo non aliquid apprehenderit. Numquid cadet avis in laqueum terre absque autupe. Numquid auferet laqueus de terra antequam quid cepit. Si clanget tuba in civitate et populus non expauescet. Si erit malum in civitate quod dominus non fecit: Quia non faciet dominus deus verbum non revelaverit secretum suum ad servos suos prophetas. Leo rugiet: et quis non timebit. Dominus locutus est: et quis non prophetabit. Auditum facite in castris azoti et in castris terre egypti: et dicite. Congregamini super montes samarie: et videte in sanias multas in medio eius: et calumpniam patientes in penetralibus eius: et nescierunt facere rectum dicit dominus. Thesaurizantes iniquitatem et rapinas in edibus suis. Propterea hec dicit dominus deus. Tribulabitur et circumietur terra et detrahentur ex te fortitudo tua: et diripientur edes tue. Hec dicit dominus. Quomodo si eruat pastor de ore leonis duo crura aut extremum auricule: sic eruentur filii israel qui habitant in samaria in plaga lectuli: et in damasco grabato. Audite et contestamini in domo iacob ait dominus deus exercituum: quia in die cum visitare cepero pervaricationes israel super eum: visitabo et super altaria bethel: et ampu-

mos

tabunt cornua altaris & cadent in terrā. Et percutiam domū hiemalem cū domo estiva. & pibunt domus eburnee. & dissipabunt edes multe dicit dominus. **III.**

Audite uerbum hoc uacce pin- gues que estis in monte sama- rie. que calumpniā facitis egenis. & confringitis paupes. que dicitis dñs ur̄is afferte & bibemus. Jurauit dñs d̄s in sancto suo quia ecce dies ueniunt sup uos. & leuabunt uos ī contis & reliquias ur̄as in ollis fuen- tib⁹. Et p̄ aperturam eribitis altera contra alteram. & p̄iciemini in arnō dicit dñs. Venite ad bethel & imple- agite. & ad galgala & multiplicare p̄uaricationē. Et offerre mane uicti- mas ur̄as. trib⁹ dieb⁹ decimas ur̄as. & sacrificare de fermentato laude. & uocate uoluntarias oblationes & annuntiate. Sic enī uoluitis filij is- rahel dicit dñs d̄s. Unde & ego dedi uobis stuporem dentū in cunctis ur̄- bib⁹ ur̄is. & indigentiam panū in omnib⁹ locis ur̄is. & n̄ estis reuerfi ad me dicit dñs. Ego c̄p̄ phibui a uob⁹ ymbrem. cū adhuc tres menses sup- essent usq; ad messem. & pluī sup ci- uitate unā & sup altā ciuitatem n̄ pluī. Pars una compluta est. & pars sup q̄ n̄ pluī aruit. Et uenerit

due & tres ciuitates ad ciuitatē unā ut biberent aq̄ & n̄ sunt laciare. & n̄ redistis ad me dicit dñs. Percussi uos in uento urente & in aurugine. in- tudinē ortorū ur̄orū & uinearū ur̄arū. olueta ur̄a & ficeta ur̄a comedit e- ruta. & n̄ redistis ad me dicit dñs. Si- fi in uos mortē in uia egypti. percussi in gladio iuuenes ur̄os usq; ad captiui- tatem equorū ur̄orū. & ascendere feci putredinē castrorū ur̄orū in naves ur̄as. & n̄ redistis ad me dicit dñs. Subueri- uos sic subuertit dñs sodomā & gomoz- ram. & sc̄i estis q̄i torris raptus de in- cendio. & n̄ redistis ad me dicit dñs. Qua p̄t̄ hec faciā ē isrl̄. Post quā aut̄ hec fecero ē. prepare in occur- sum dei tui isrl̄. quia ecce formans montes & creans uentū. & annunti- ans homini eloquiū suū. faciens ma- tutinā nebula & gradiens sup excel- sa terre. dñs d̄s exercitū nōm̄ ex. **V.**

Audite uerbū istud quo ego le- uo sup uos planctum. Dominus isrl̄ cecidit. n̄ adiciet ut resurgat. Sugo isrl̄ p̄icta est in terram suā. n̄ est q̄ suscitet eā. quia hec dicit d̄s. Urbs de qua egrediebant mil- le relinquent in ea centū. & de q̄ egrediebant centū relinquent in ea decē in domo isrl̄. quia hec di- cit dñs domus isrl̄. **Q**uertite me &

uiuetis : & nolite querere bethel &
 in galgala nolite intrare . & in berla
 bee n̄ transibitis : quia galgala capti
 ua ducet & bethel erit inutilis . Que
 rite dñm & uiuite : ne forte combu
 rat ut ignis domus ioseph . & deuorabit
 & n̄ erit qui extinguat bethel . Qui
 conuertitis in absinthiū iudicium
 & iusticiā in tra relinquitis : facien
 tem arcturū & orionē & conuerten
 tem in mane tenebras : & diem in
 nocte mutantē . Qui uocat acq̄s ma
 ris & effundit eas sup̄ faciem terre :
 dñs nomen ei . Qui subridet uasti
 tatē sup̄ robustū : & depopulationē
 sup̄ potentē affert . Odio habuerunt
 in porta corripientē : & loquentem
 perfecte abhominati sunt . Idcirco
 p̄ eo qđ diripiebatis pauperem & predā
 electam tollebatis ab eo . domos qua
 dro lapide edificabitis : & n̄ habitabi
 tis in eis . Somneas amantissimas pla
 tabitis & n̄ bibetis uinū eay . quia
 ego cognoui multa scelera ur̄a : & for
 tua peccata ur̄a . Hostes iusti accipi
 entes munus : & paupes in porta
 deprimentes . Ideo prudens in tem
 pe illo tacebit : quia tempus ma
 lum est . Querite bonū & n̄ malū
 ut uiuatis : & erit dñs d̄s exercitu
 um uobiscū sic dixistis . Odite ma
 lū & diligite bonū : & constituite

in porta iudiciū : si forte misereat
 dñs d̄s exercituum reliquiis ioseph .
 Propterea hec dicit dñs d̄s exercituum
 dñator . In omnib' plateis planctus :
 & in cunctis que foris sunt dicit ue
 ue . Uocabunt agricolā ad luctū
 & ad planctū eos qui sciunt plangē .
 & in omnib' uis erit planctus : q̄a
 p̄transibo in medio tui dicit dñs d̄s .
 Ve desiderantib' diem dñi . Ad quid
 eam uobis . Dies dñi ista : tenebre
 & n̄ lux . Quomodo si fugiat uir a
 facie leonis & occurrat ei ursus : et
 ingrediat domū suā & imitat ma
 nu sua sup̄ parietem : & mordeat
 eū coluber . Numquid n̄ tenebre
 dies dñi . & n̄ lux & caligo & n̄ splen
 dor in ea . Odi & p̄iecta festiuitates
 ur̄as : & n̄ capia odorē cetiuū ur̄oz .
 Qđ si obtuleritis in holocaustoma
 ta & munera ur̄a n̄ suscipiam : et
 uota pinguiū ur̄oz n̄ respiciā . Au
 fer a me tumultū carminū tuoz .
 & cantica lire tue n̄ audia : & reuela
 bit qđ aqua iudiciū & iusticia qua
 si torrens fortis . Numquid hostias
 & sacrificiū obtulistis in deserto
 quadraginta annis domus isrl . Et
 portastis tabernaculū moloch ur̄o :
 & ymaginē ydolorū ur̄oz fidus di ur̄i
 que fecistis uobis . Migrare uos fa
 ciā transdamascū : dixit dñs d̄s exer

citium nomen eius. **VI.**

Que qui opulenti estis in syon: & confiditis in monte samarie. Optimates capita populoz ingredientiē pompatice dñi isrl. Transite calame et uidete & ite inde in emath magna: & descendite in geth palestinorū. et ad optima queq; regna eorū. si latior terminus eorū termino ur̄o est. Qui sepeati estis in diem malū: & appropinquatis solio iniquitatis. Qui dormitis in lectis eburneis: & lasciuitis in stratis ur̄is. Qui comeditis agnū de grege: & uitulos de medio armenti: qui canitis ad uocē psalterij. Sic dauid putauerit se habē uasa cantici: bibentes in phialis unū & optimo ungento delibuti: & nichil compatiēbant sup contritione ioseph. Qua pp̄t uinc migrabit in capite transmigrantiū: & aufert factio lasciuientū. Iurauit dñs ds in anima sua: dicit dñs ds exercitū. Detestor ego supbiam iacob & domos ei' odi: & tradam ciuitatē cū habitatorib' suis. Quod si reliqui fuerit de cē ur̄i in domo una: ipsi morientur. Et tollet eū propinquus suus: & comburet eū ut esseret ossa ei' de domo: & dicet ei qui in penetrabilib' domo est. Nunquā adhuc apud te est. Et respondebit. Finis est. & dicet

ei. Tace & nō recorderis nōis dñi. Quia ecce dñs mandabit & percutiet domū maiore ruinis: & domū minore scissionib'. Nunquid curte queunt in petris equi. aut arari potest in bubalis. Quā conuertistis in amaritudinē iudiciū: & fructū iusticie in absinthiū: qui letamini in nichili & dicitis. Nunquid nō in fortitudine nr̄a assumplimus uobis cornua. Ecce enī suscitabo sup uos domus isrl dicit dñs ds exercitū gentem: & contēnt uos ab introitu emath usq; ad torrentem deserti. **VII.**

Hec ostendit dñs ds. Et ecce fitor locuste in principio germinantiū serotini ymbus: & ecce post serotiniū tonsor gregis. Et factū est cū consummasset comedere herbam trē dixi. Dñe ds propicius esto obsec. Quis suscitabit iacob quia paruulus est. Misertus est dñs sup hoc: nō erit dixit dñs ds. Hec ostendit in dñs ds. & ecce uocauit iudiciū ad ignē dñs ds: & deuorauit abyssum multam: & comedit simul partē. Et dixi. Dñe ds quiesce obsecro. Quis suscitabit iacob quia paruulus ē. Misertus est dñs sup hoc. & istud nō erit dixit dñs ds. Hec ostendit in dñs ds. Et ecce stans dñs noster ur̄i litū: & i manu ei' trulla cementarij. Dixit d'

ad me. Quid tu uides amos. Et dixi.
 Trullam cementarij. Et dixit dñs.
 Ecce ego ponā trullam in medio
 ppli mei isrl. Non adiciam ultra
 sup inducere eū. & demolient̄ excel
 sa ydoli. Et sanctificationes isrl de
 solabunt̄. & consurgam sup domū
 ieroboam in gladio. Et misit ama
 sias sacerdos bethel ad ieroboam re
 gem isrl dicens. Rebellaui cont̄
 te amos in medio domus isrl. Non
 poterit terra sustinere uniuersos ser
 mones ei. Hec enī dicit amos. In
 gladio moriet̄ ieroboam. & isrl cap
 tiuus migrabit a terra sua. Et dix̄
 amasias ad amos. Qui uides. gra
 dex & fuge in terram iuda & comede
 ibi panem & ibi pphetabis. & in be
 thel n̄ adicies ultra ut pphetes. q̄a
 sanctificatio regis est. & domus reg
 ni ei. Et respondit amos dixit ad a
 masiā. Non sum ppha & n̄ sū fili
 pphie. s̄ armentarius ego sū uelli
 cans sicomoros. Et tulit me dñs cum
 sequer̄ gregē. & dixit ad me dñs.
 Vade ppheta ad pplm meū isrl. &
 nunc audi uerbū dñi. Tu dicis. Nō
 pphetabis sup isrl. & n̄ stillabis sup
 domū ydoli. Propt̄ hoc hec dicit dñs.
 Uxor tua in ciuitate fornicabit̄. &
 filij tui & filie tue in gladio cadent̄.
 & hum̄ tua in funiculo meiet̄.

& tu in terra polluta morieris. et
 isrl captiuus migrabit de tra sua.
Nec ostendit in dñs dñs. Et ecce
 uincinus pomoz. & dixit.
 Quid tu uides amos. Et dixi. In
 cinū pomoz. & dixit dñs ad me.
 Venit finis sup pplm meū isrl.
 Non adiciam ultra ut ptranssem
 eū. & stridebunt cardines templi.
 in die illa die dñs dñs. Multi mori
 ent̄. in omni loco piciet̄ silentiū.
 Audite hoc qui conteritis paupem
 & deficere facitis egenos tre dicentes.
 quando transibit messis & uenun
 dabimus mercedes & saltem. & apre
 mus frumentū ut imminuamus
 mensurā & augeam̄ sictū. & suppo
 nam̄ stateras dolosas. ut possidea
 m̄ in argento paupes & paupes p
 calciamentis. & quisquillas fru
 menti uenundamus. Iurauit dñs
 in supbiā iacob. Si oblitus fuero ul
 q̄ ad finē omnia opa eoz. Nunq̄
 sup isto n̄ comouebit̄ tra. & lugeb̄
 omnis habitator ei. Et ascendet q̄
 fluuius uniuersus & eiet̄. & deflu
 et q̄ riuus egypti. Et erit in die
 illa die dñs. occidet sol meridie. &
 tenebrescere faciā tram in die lu
 minis. & conūtam festiuitatē ur̄as
 in luctū. & omnia cantica ur̄a in
 planctū. & inducā sup dorsum

MOSES.

ur̄m laccum . & sup̄ omne cap̄ ur̄m
 caluicium : & ponam eā q̄i luctū
 unigeniti . & nouissima ei quasi
 diem amarū . Ecce dies ueniunt di
 cit dñs & mittā famem in trā n̄ fa
 mem panis necq̄ sitim aque : s̄
 audiendi uerbum dñi . **Cōmoue**
 bunt̄ a mari usq̄ ad mare : & ab
 aquilone usq̄ ad orientem circui
 bunt querentes uerbū dñi : & n̄ in
 ueniunt . In die illa deficient uirgi
 nes pulchre & adolescentes in siti :
 qui iurant in delicto samarie &
 dicunt **Sp̄uit dñs d̄s tuus dan :**
 & uiuit uia berlabee . **Et cadent**
 & n̄ resurgent ultra . **IX.**

Uidi dñm stantem sup̄ altare &
 dixit . **P**ecute cardinem : & cō
 moueant̄ sup̄ h̄immaria . **A**uarta
 a enī in capite omnium : & nouissimū
 eorū in gladio interficiam . **N**on e
 rit fuga eis . **F**ugiet & n̄ saluabit̄ ex
 eis q̄ fugerit . **S**i descenderit usq̄
 ad infernū inde manus mea educet
 eos : & si ascenderint usq̄ ad celū
 inde detrahā eos . **E**t si abscondi
 ti fuerint in uertice carmeli : in
 de scrutans auferam eos : & si cela
 uerint se ab oculis meis in fundo ma
 ris . **I**bi mandabo serpenti & mordeb
 eos . **E**t si abierint in captiuitatē
 coram inimicis suis : **i**bi manda

bo gladio & occidet eos . **E**t ponā oclōs
 meos sup̄ eos in malū & n̄ in bonum .
Et dñs d̄s exercituum qui tangit iram &
 tabesceat : & lugebunt om̄s habitantes ī
 ea : & ascendet sic riuus omnis . & deflu
 et sic fluius egypti . **Q**ui edificat in ce
 lo ascensionē suā : & falciculum suū sup̄
 iram fundauit : qui uocat aquas maris
 & effundit eas sup̄ facie terre . dñs nomē
 ei . **N**umquid n̄ ut filij ethyopū uos
 estis in filij isrl̄ aut dñs d̄s . **N**umq̄ n̄
 isrl̄ ascendere feci de terra egypti . & pael
 tinos de cappodocia & syros de cyrene .
Ecce ocli dñi dei sup̄ regnū peccans : et
 conteram illud a facie terre . **U**eruntamen
 conterens n̄ conteram domū iacob dicit dñs .
Ecce enī ego mandabo & concutā in om̄ibz
 gentibz domū isrl̄ sic ^{trificti} concutit̄ in cribro :
 & n̄ cadet lapillus sup̄ iram . **I**n gladio
 morient̄ om̄s peccatores ppli mei : qui di
 cunt n̄ appropinquabit & n̄ ueniet sup̄
 nos malū . **I**n die illa suscitabo taberna
 culum dauid qd̄ cecidit : & reedificabo ap
 turas murorū ei : & ea que corruerant in
 staurabo : & reedificabo illō sic in diebus
 antiquis : ut possideant reliquias ydu
 mee & om̄s nationes . eo qd̄ inuocatiū sit no
 men meū sup̄ eos dicit dñs faciens hec . **E**
 ce dies ueniunt dicit dñs & comprehendet
 arator messorē : & calcator uixie mittentē
 sem̄ . **S**illabunt om̄s montes dulcedinē .
 & om̄s colles culti erunt . **E**t conuertam

captiuitatem ppli mei isrl' & edifica-
bunt ciuitates desertas & habitabunt
& plantabunt vineas & bibent uinū
earū. & facient ortos & comedent fruc-
tus eorū. & plantabo eos sup' hūmū su-
am. & nō euellam eos ultra de t'ra sua
Et dedi eis dicit dñs deus tuus. **Incipit**
prologus in abdiam propheta.

Iacob patriarcha frēm habuit elau q̄
ob ruborem corporis sui edom hebreā lin-
gua apellat' est qd̄ latine sanguineus
dicit'. Is memoratū frēm suū q̄ isrl' nō
m̄ accepit graui odio cōmot' interuē
conatus est. Quia de causa om̄s q̄ pplm
isrl' hoc est filios patriarche iacob p̄dic-
ti elau odiū imitati p̄secuti sunt edom
appellati sunt. Et quia ppl's isrl' de capti-
uitate chaldeorū p̄ cyrū regem p̄lat' ni-
tu dei reuocat' in ierlm̄ ab alio regno gra-
uit' afflictus atq; oppressus est ideo hoc
regnū qd̄ more elau predictū pplm p̄se-
cutus est p̄ denuntiationē abdie p̄phe i
crepat' qd̄ nō dei indignatione h̄ sua uir-
tute pplm supatū glabat'. De quo regno
olim p̄ dauid in psalmo centesimo in
cesimo sexto dictū est. Memorare dñe fi-
liorū edom in die ierlm̄. Nam reliqua
lectione comprehensa futurū in gentes
iudiciū ob causas lectione comprehensas reg-
nū dei in pplō isrl' significant. Hebrei
hunc esse dicunt q̄ sub rege samarie achab
& impūssima rexabel paruit centū p̄phas

in specub' qui nō curuauerunt genu
baal & de septem milib' erant quos
helias arguit' ignorasse. Sepulcrūq;
ei usq; hodie cū mausoleo helisei p̄-
phete & baptiste iohannis in sebastē
ueneratione habet' que olim samari-
a dicebat'. Hanc herodes rex antipa-
tris fili' in honore augusti cesaris gre-
co nōie uocauit augustum. Hic q̄ q̄
centū p̄phas seruauerat accepit grām
p̄phetalem. & de duce exercit' fit dux
ecclē. Tunc in samaria paruū gregē
pauerat. nunc in toto orbe x̄ pascit
ecclās. Sic stephanus corona me-
ruit passionis. Sic hic seruitutis dei
cū paulo ap̄lo nomine gl'at'. quia
abdias seruus dñi in nostro sonat
eloquus. **Explicit prologus.**

Incipit abdias p̄pheta.

Aldio abdie. hec
dicit dñs ds ad
edom. Audiuī
audiuim' a dño.
& legatum ad
gentes misit. Surgite & constringam'
aduersus eū in plū. Ecce paruulū
dedi te in gentib'. contemptibilis tu
es ualde. Supbia cordis tui extulit
te in scilluris petrarū exaltantē soli-
um tuū. q̄ dicit in corde tuo. Quis
detrahet me in t'ram. Si exaltatus
fueris ut aquila. & si inter sydera